

25. Kotitalouslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakunnan puheenjohtajana v. 1963 oli rva Hulda Böhling, varapuheenjohtajana tarkast. Tyyne Alanko sekä jäseninä rva Aura Halme, rva Tuulikki Helismaa, talusop. Alli Häggman, osastopääll. Hilja Lahti, rva Rauha Nieminen, reht. Kerttu Sihvonen ja leht. Maisi Tamminen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli toimitsija Lempi Lehto. Sihteerin tehtäviä hoiti talusop. Lempi Virki.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 14 kertaa ja pöytäkirjojen pykälää oli 168. Kirjelmää saapui 289 ja lähetettiin 519. Laskuja hyväksyttiin 1 109.

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin lausunnot eräiden laitosten ja järjestöjen avustusanomuksista (27.3. 40 §), Suomen Kokki- ja Stuerttikoulun väliaikaisesta sijoituspaikasta (4.6. 79 §, 21.8. 96 §), opetus- ja perhepesulatoiminnan kannattavuudesta ja perittävien maksujen tarkistamisesta (11.9. 110 §) sekä kotitalousneuvonnan tarkastajan viran hakijoista (30.12. 163 §).

Toimihenkilöt. Lautakunnan palveluksessa oli 14 vakinaista ja 10 tuntiopettajaa. Käsityönneuvojan virkaan valittiin käsityönopettaja Seija Tapper 1.1.1964 alkaen. Kotitalousneuvoja Aune Eloranta erosi 30.4. ja käsityönneuvoja Leena Kurki-Suonio 15.1. Avoimna olleita kotitalousneuvonnan tarkastajan, yhden talusopettajan, kahden kotitalousneuvojan ja yhden käsityönneuvojan virkaa hoitivat edelleen viran sijaiset.

Opetus- ja perhepesuloissa oli neljä pesulanhoitajaa. Siivoojia ja vahtimestareita oli eri toimipaikoissa yhteensä kuusi.

Toimipaikat. Opetus- ym. toiminta tapahtui 7:ssä lautakunnan omassa opetushuoneistossa sekä eräiden esikaupunkialueen kansakoulujen huoneistoissa, yhteensä 18 eri paikassa.

Pesulatoiminta tapahtui kahdessa lautakunnan hallinnassa olevassa opetus- ja perhepesulassa.

Toiminta. Ruoanvalmistuksen-, ompelun-, käsitöiden-, kodinhoidon- ja pesunopetusta varten järjestettiin erilaisia kursseja sekä luentoja ja havaintoesityksiä seuraavasti:

Ruoanlaittonopetus:

	Kurssien lukumäärä	Osanottaja- määrä
Ruoanlaittokursseja 6—10 kertaa à 4 t	42	456
» koulutyöille »	5	55
Leipomakursseja 4—5 kertaa »	30	238
Voileipä- ja erikoiskursseja 3—6 kertaa à 4 t	66	666
Havaintokursseja sokeritautisille 3 kertaa »	1	52
Luentokursseja 3 kertaa	1	103
Havaintoesityksiä 98 kertaa	—	2 141
Säilöönpanoneuvontaa	—	120
		<hr/> 3 831

Kodin hoidon opetus:

Kodinhoitokursseja 8—10 kertaa	3	56
Kodinhoitoluentoja ja havaintoesityksiä 9 kertaa	—	117
Pesuluentoja ja -havaintoesityksiä 16 kertaa	—	408
		<hr/> 581

Pesukertoja 27, 424 osanottajaa

Käsityönopetus:

Ompelunneuvontakursseja 6—8 kertaa à 4 t	92	982
Pukuompelukursseja » » »	51	604
» koulutyöille »	10	101
Hattukursseja 6—7 kertaa à 4 t	30	322
Joululahjakursseja 6—7 kertaa à 4 t	15	169
Liinavaatekursseja » » »	5	47
Täkintikkaus ja kangaspuiden lainaus	5	8
Leikkuupalvelua 3 kertaa	—	724
Luentokursseja 2 kertaa	—	65
		<hr/> 3 022

Talouuskursseista avainasemassa olivat pika-pikkuruokakurssit samoin arki- ja pyhäpäivien valmistusta käsittelevät peruskurssit. Kodinhoidossa järjestettiin kursseja ja havaintosarjoja, jotka käsittävät mm. seuraavat aiheet: »Kointorjunta», töiden suunnittelu, päivä- ja viikkosiivoukset, »Ikkunat loistamaan», lattiat, työvälineet ja niiden hoito.

Pukuompelun- ja hatunvalmistuskursseille osallistuvien määrä oli jatkuvasti täysilukuinen. Ompelunneuvontakursseja pidettiin edelleen osaksi leikkuupalvelun muodossa ja kurssiaika lyhennettiin 3—4 kerraksi. Leikkuaika oli tilattava etukäteen ja asiakasta kohden varattiin aikaa kerralla n. ½—1 tuntiin riippuen valmistettavan työn laadusta. Joululahjakursseilla valmistettiin runsaasti aamu- ja kylpytakkeja, yöpukuja, esiliinoja, pyyhkeitä ja kaikenlaisia hauskoja leikkiasuja. Liinavaate- eli kapiokurssit olivat suosittuja käytännöllisten ja värikkäiden malliensä vuoksi. Tä-

kintikkausta järjestettiin kerran tai kahdesti vuodessa ja kangaspuiden lainaus aloitettiin marraskuussa Helsingink. 26:n opetushuoneistossa. Puhelimitse tapahtuva neuvontapalvelu lisääntyi edelleen kertomusvuonna. Puhelinneuvontaa annettiin lautakunnan toimistossa 280 päivänä vuoden aikana ja vastattiin 3 650 kyselyyn. Eri opetuspaikoissa annettiin kodinhoitoa ym. koskevaa neuvontaa joko puhelimitse tai henkilökohtaisesti 3 750 tapauksessa.

Kertomusvuonna suoritti vierailu- ja tutustumiskäyntejä lautakunnan opetuspaikkoihin 314 henkilöä, mm. Dr Cathrin Starr Kaliforniasta ja kuusi kotitalousopettajaa eri maista sekä Säynätsalon kotitalouslautakunnan jäseniä ym. käsittävä 36-henkinen retkikunta.

Pesulatoiminta. Molemmat lautakunnan hallinnassa olleet opetus- ja perhepesulat olivat paitsi opetuspaikkoina käytössä myös itsepalvelupesuloina. Pesulamenot olivat kertomusvuonna tavallista suuremmat korjaus- ym. syiden vuoksi, mutta myös pyykkikilomäärät olivat suurentuneet. Vuoden pesukilomäärä oli 140 627.

Asiantuntija-apua annettiin eräiden vanhojen pesuloiden korjauksissa ja uudistuksissa.

Näyttelyt. 15.9. järjestettiin Mäkelänkadun opetuskeittiössä sieninäyttely. Näytteillä oli 75 erilaista ruokasieniryhmää ja muutamia myrkyllisiä sieniä. Omien opettajien lisäksi saatiin asiantuntija-apua Suomen Sieniseurasta. Sieninäyttely oli avoinna sunnuntai-iltapäivän ja sienistä kiinnostuneita kävijöitä oli n. 400. Lisäksi jaettiin monistettuja sieniruokaohjeita n. 1 000 kpl. Viikon aikana eri opetuskeittiöissä järjestettiin havainnollisia esityksiä sieniruokien valmistuksesta.

Kotitalouslautakunta ja Suomen Sieniseura järjestivät yhdessä 26.11. esittelytilaisuuden, jossa arvosteltiin tuoreiden, kuivattujen ja syväjäädetytetyjen sieniruokien eroavaisuuksia.

Kerhot ym. Kotitalouslautakunnalla oli kolme kerhoa: Vallilan Äiti-kerho, Torstai-kerho ja Käpylän Kotitalouskerho, joiden yhteinen jäsenmäärä oli n. 200. Kerhoilloissa, joita pidettiin kerran viikossa, harrastettiin laulua, luettiin kirjallisuutta, keskusteltiin alustusten johdosta mm. kerhotoiminnasta ja muista ajankohtaisista aiheista. Lisäksi pidettiin kerhoissa esitelmää eri aloilta. Kerhot järjestivät myös myyjäisiä ja juhlia, kävivät museoissa ja teattereissa sekä retkeilivät. Kerhoissa käytiin vuoden aikana 32 kertaa ja kävijöitä oli yhteensä n. 4 800.

Tulot ja menot. Tuloja oli kurssitoiminnasta 16 973 mk, pesulatoiminnasta 75 833 mk sekä vuokria 15 895 mk, yhteensä 108 701 mk.

Menoja oli kertomusvuonna yhteensä 406 196 mk.